

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Володимир НОГІН, 1982 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2002-2006 роках навчався у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого за спеціальністю «Право», де здобув освітній ступінь спеціаліста; здійснює професійну адвокатську діяльність, м. Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.233, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 25 червня 2026 року № 864, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - Павла ФРІСА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів - Юлії КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Юрія МИКИТИНА, кандидата юридичних наук, професора, директора Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів - Миколи КАРЧЕВСЬКОГО, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила»;
Ірини ГАЗДАЙКИ-ВАСИЛИШИН, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ.

на засіданні 13 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Володимирі НОГІНУ на

підставі публічного захисту дисертації «Кримінально-правова політика у сфері забезпечення охорони віртуальних активів» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ігор КОЗИЧ, доктор юридичних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

У науковій роботі вперше:

- сформульовано авторське поняття кримінально-правової політики у сфері забезпечення охорони віртуальних активів як самостійного сегмента політики у сфері боротьби зі злочинністю з подвійною родовою належністю, розкрито її структуру, ознаки, об'єкт, суб'єктів, принципи та засоби реалізації;

- обґрунтовано, що, на відміну від традиційних сфер кримінально-правової охорони, первинним джерелом такої політики є зовнішній (наднаціональний) нормативний і досвідний масив - право Європейського Союзу та міжнародні стандарти, що зумовлено транскордонною природою віртуальних активів;

- запропоновано визначення віртуального активу як майна особливого роду (*sui generis*), субстратом якого є сама інформація, а не носій права вимоги, та обґрунтовано самостійне кримінально-правове значення класифікації віртуальних активів, яка безпосередньо впливає на встановлення предмета та кваліфікацію відповідних кримінальних правопорушень;

- розроблено багатовимірну типологію кримінальних правопорушень у сфері обігу віртуальних активів за роллю активу у складі кримінального правопорушення, за технологічним критерієм та за об'єктом кримінально-правової охорони;

- комплексно обґрунтовано положення про нерозривний взаємозв'язок матеріальної, процесуальної та кримінально-виконавчої складових кримінально-правової політики у досліджуваній сфері;

удосконалено:

- понятійний апарат щодо віртуальних активів у контексті об'єкта кримінально-правової охорони, наукові підходи до класифікації віртуальних активів для потреб кваліфікації, до розуміння бланкетної природи відповідних заборон та до розмежування віртуального активу як предмета і як засобу вчинення кримінального правопорушення;

дістали подальшого розвитку:

- положення щодо гармонізації національної моделі регулювання й охорони віртуальних активів із правом Європейського Союзу, а також пропозиції щодо адаптації матеріального, процесуального та кримінально-виконавчого законодавства до природи віртуальних активів, зокрема щодо тлумачення поняття «майно» у статті 59 Кримінального кодексу України в контексті їх конфіскації, стандарту доведення належності активу через

публічну адресу (відкритий ключ) і переходу до критерію фактичного контролю.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що сформовані у роботі висновки можуть бути використані: у нормотворчій діяльності - під час доопрацювання профільного законодавства про віртуальні активи та його синхронізації з Регламентом (ЄС) 2023/1114 (MiCA); у правозастосовній діяльності органів досудового розслідування, прокуратури й суду - для коректної кваліфікації відповідних кримінальних правопорушень, удосконалення практики доказування та виконання судових рішень; у науково-дослідній сфері - як підґрунтя для подальших досліджень; в освітньому процесі - під час викладання навчальних дисциплін кримінально-правового циклу та спеціальних курсів.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з анотації, переліку умовних позначень і скорочень, вступу, чотирьох розділів, що об'єднують тринадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (220 найменувань) та додатка. Загальний обсяг роботи - 227 сторінок, з яких основний текст - 182 сторінки.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 5 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 3 статті у наукових фахових виданнях України з юридичних наук (категорія «Б») та 2 тези доповідей на всеукраїнських науково-практичних конференціях, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Ногін В. В. Генеза поняття віртуальних активів та предмет кримінально-правової охорони. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2022. Випуск 60. С. 293-301.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.60.293-301>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10750/10367>

2. Ногін В. В. Легальні дефініції віртуального актива та їх значення для кримінально-правової охорони. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2023. Випуск 61. С. 1.72-1.79.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.61.1.72-1.79>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10751/10368>

3. Ногін В. В. Зарубіжний досвід правового регулювання віртуальних активів у сфері протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму та орієнтири для кримінально-правової політики України. Актуальні проблеми

вдосконалення чинного законодавства України. 2024. Випуск 65. С. 1.149-1.158.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.65.1.149-1.158>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10752/10369>

4. Ногін В. В. Кримінально-правова політика у сфері захисту віртуальних активів: виклики та перспективи. Вдосконалення правового регулювання: погляд молодих науковців: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів освіти та молодих вчених (9 травня 2025 року). Івано-Франківськ, 2025. С. 319-321.

URL: <https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2025/12/youth2025.pdf>

5. Ногін В. В. Цивільно-правовий договір щодо віртуальних активів у механізмі кримінально-правової охорони. Договір як універсальна форма правового регулювання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті академіка НАПрН України, доктора юридичних наук, професора В. В. Луця (м. Івано-Франківськ, 17 квітня 2026 р.). Івано-Франківськ, 2026. С. 268-271.

URL: https://kcp.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/82/2026/06/zbirnyk_dohovir_2026-2.pdf

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Павло ФРІС, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Юлія КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Юрій МИКИТИН, кандидат юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Микола КАРЧЕВСЬКИЙ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Ірина ГАЗДАЙКА-ВАСИЛИШИН, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.233 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Володимиру НОГІНУ ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Павло ФРІС